

societat catalana de sociologia
de l'institut d'estudis catalans

associació catalana de sociologia

núm. 48 abril 1997

Informacions de l'ACS

ACTE INFORMATIU DE L'ACS A LA FACULTAT DE SOCIOLOGIA DE LA UB

El dia 19 de març d'enguany, a les 12 hores, dintre de l'espai que els estudiants de Sociologia de la Universitat de Barcelona destinen a les activitats culturals, el president de la nostre Associació, Sebastià Sarasa, i el secretari, Raimon Bonal, van dur a terme una sessió informativa sobre "**La història, la naturalesa i les funcions de l'Associació Catalana de Sociologia**".

Amb un públic compost per unes 50 persones, hi hagué un intercanvi d'idees entre els representants de l'Associació i els estudiants, la qual cosa esperem que resulti fructífera. Després d'exposar les característiques de l'Associació i la seva trajectòria, es varen tractar així mateix temes concrets. Mentre que per una banda es va informar sobre la convocatòria del II Concurs de Joves Sociòlegs, per l'altra es van repartir exemplars del darrer Butlletí, amb objecte de que ens coneguessin una mica millor.

En conjunt, fou una invitació a organitzar-se i a proposar iniciatives, tot garantint el suport logistic de l'Associació per a qualsevol idea que pugui ésser d'interès per als actuals i futurs associats.

Sumari

Informacions de l'ACS.....	1
Convocatòries diverses.	2
Novetats editorials.	3
Article	4
Fitxa d'inscripció	6

Coordinació: Junta de l'ACS
Disseny i maquetació: Gemma Quesada

Secretària: Fàtima Duarte
Societat Catalana de Sociologia
Filial de l'Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona
Tel. 318 55 16 de 17 a 20 hores

.....

• **Recordeu que podeu passar per l'Associació a recollir els dos volums de les Actes del Congrés de Girona. Truqueu abans per telèfon per posar-vos d'acord amb la secretària i estalviar-vos un viatge en va. Telf. (93) 318 55 16, de 17 a 20 hores.**

.....

Convocatòries diverses

2a Reunión de Jóvenes Investigadores

Organitza: Xunta de Galicia

Poden participar-hi joves menors de 30 anys

Telèfon Jove 902/15 25 35

Dates: De l'1 al 4 de Maig de 1997

Programa d'Investigadors Visitants

Organitza: "Georgetown University"

Lloc: demaneu informació a:

Cristina Sanz, Assistant Professor

Department of Spanish & Portuguese

Faculty of Languages and Linguistics

Georgetown University

Box 571 1039, Washington, DC 20057-1039

Telf. 202-687-7724

Fax 202-687-5712

cc:mail:sanz@gusun.georgetown.edu

International Symposium on Bilingualism

Organitza: Universitat de Newcastle

Demaneu informació a:

Gilian Cavagan

Department of Speech

University of Newcastle

Newcastle NE1 7RU

Telf. +44 (0) 191 222 73 85

Fax +44 (0) 191 222 65 18

E-mail: Gilian.Cavagan@newcastle.ac.uk

AJUTS A LA PUBLICACIÓ DE TESIS DOCTORALS SOBRE CIÈNCIES HUMANES I CIÈNCIES SOCIALS

Convoquen: Fundació Catalana
per a la Recerca i Fundació
Congrés de Cultura Catalana

Objecte: Ajut de 500.000 PTA
a l'empresa editorial que
publiqui, en català i d'acord
amb l'autor, una tesi doctoral
sobre Ciències Humanes i
Socials presentada i aprovada
en qualsevol de les universitats
de terres de llengua catalana
durant els darrers cinc anys.

Nombre d'ajuts: Tres

Informació: Fundació Catalana
per a la Recerca

Passeig Lluís Companys, 23

08010 Barcelona

Termini de presentació de les
sol·licituds: 30 de maig de 1997

Novetats editorials

AA.VV. *Tribus urbanas*. Barcelona. Ed. Paidós. 2.300 pta.

ARBER, S./ GINN, J. *Relación entre género y envejecimiento. Enfoque sociológico*. Madrid. Narcea. 2.850 pta.

BONTE/IZARD. *Diccionario de etnología y antropología*. Madrid. Akal. 6.200 pta.

ELSTER, JON. *Cambio tecnológico. Investigaciones sobre la racionalidad*. Barcelona. Gedisa. 2.490 pta.

ELSTER, JON. *Cemento de la sociedad. Las paradojas del orden social*. Barcelona. Gedisa. 3.290 pta.

FUNES, J/ LUQUE, E./RUIZ, A. *Reincidència: en la justícia de menors*. Barcelona. Centre d'Estudis Jurídics i Formació Especialitzada, Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya. 2.900 pta.

GINER, S./SCARTEZZINI, R.(eds.). *Universalidad y diferencia*. Madrid. Alianza. 2.200 pta.

ORTEGA, FÉLIX. *Fundamentos de sociología*. Madrid. Ed.Sintesis. 3.120 pta.

Article

BARCELONA PERD POBLACIÓ

Aquests darrers dies, els diferents mitjans de comunicació posen de relleu que la ciutat de Barcelona ha perdut 134.000 i escaig d'habitants en el període que va del 1991 al 1996.

Aquesta pèrdua de població va acompanyada per unes altres dades que fan referència al seu envelliment.

Juntament amb totes aquestes dades extreïdes del Padró del 1996, han aparegut els resultats d'un estudi portat a terme per la companya sociòloga Anna Alabart i que posen damunt la taula uns trets característics dels barcelonins. Entre ells un que sembla essencial i determinant: el creixement de la "classe mitja" com a col·lectiu que va configurant la fesomia de la ciutat.

Malgrat aquestes constatacions, sempre queden penjades unes qüestions que són realment difícils de respondre però que, ens agradi o no, formen part de la dinàmica de la vida quotidiana de la ciutat. Entre aquestes qüestions caldria situar-hi la pregunta següent:

La ciutat perd habitants, però, quantes són les persones provinents de la immigració d'altres països que no tenen regularitzada la seva situació?

És a partir d'aquí que creiem necessari contemplar aquest fet, no tant per "quantificar" quants immigrants viuen il·legalment a Barcelona, sinó per posar damunt la taula unes reflexions que van més enllà d'aquest fet puntual. No podem perdre de vista que la realitat de Barcelona, i de gran part de Catalunya, s'ha construït durant molts anys a partir del fenomen migratori, amb tot el que això comporta en la dinàmica de la identitat i de les relacions socials. Així doncs, i al nostre parer, cal:

1) Fer més recerca que se centri en el punt de vista dels actors socials, de les seves experiències personals en enfrontar sistemes i models culturals diferents. Per exemple, ¿en sabem prou sobre fenòmens com ara la por al ridícul en l'adopció de la llengua catalana?

2) Intentar deixar de banda un discurs sobre els processos socials altament influenciat pels interessos polítics i anar cap a una aproximació més cultural i social. ¿Per què és multicultural la dansa africana i no ho és el flamenc? Sembla com si, de sobta, s'hagués descobert aquesta diversitat de cultures que configuren la societat barcelonina gràcies a la presència cada cop més nombrosa de la immigració d'altres continents. quan realment una gran part de la població que ha configurat la fesomia de la ciutat i del seu entorn prové de terres amb una cultura, formes de vida i llengua diferents.

3) Tant la permanència d'elements culturals de l'origen com l'adquisició d'altres de nous són possibilitats que els contextos poden brindar.

Article

BARCELONA PERD POBLACIÓ

Aquests darrers dies, els diferents mitjans de comunicació posen de relleu que la ciutat de Barcelona ha perdut 134.000 i escaig d'habitants en el període que va del 1991 al 1996.

Aquesta pèrdua de població va acompanyada per unes altres dades que fan referència al seu envelliment.

Juntament amb totes aquestes dades extretes del Padró del 1996, han aparegut els resultats d'un estudi portat a terme per la companya sociòloga Anna Alabart i que posen damunt la taula uns trets característics dels barcelonins. Entre ells un que sembla essencial i determinant: el creixement de la "classe mitja" com a col·lectiu que va configurant la fesomia de la ciutat.

Malgrat aquestes constatacions, sempre queden penjades unes qüestions que són realment difícils de respondre però que, ens agradi o no, formen part de la dinàmica de la vida quotidiana de la ciutat. Entre aquestes qüestions caldria situar-hi la pregunta següent:

La ciutat perd habitants, però, quantes són les persones provinents de la immigració d'altres països que no tenen regularitzada la seva situació?

És a partir d'aquí que creiem necessari contemplar aquest fet, no tant per "quantificar" quants immigrants viuen il·legalment a Barcelona, sinó per posar damunt la taula unes reflexions que van més enllà d'aquest fet puntual. No podem perdre de vista que la realitat de Barcelona, i de gran part de Catalunya, s'ha construït durant molts anys a partir del fenomen migratori, amb tot el que això comporta en la dinàmica de la identitat i de les relacions socials. Així doncs, i al nostre parer, cal:

1) Fer més recerca que se centri en el punt de vista dels actors socials, de les seves experiències personals en enfrontar sistemes i models culturals diferents. Per exemple, ¿en sabem prou sobre fenòmens com ara la por al ridícul en l'adopció de la llengua catalana?

2) Intentar deixar de banda un discurs sobre els processos socials altament influenciat pels interessos polítics i anar cap a una aproximació més cultural i social. ¿Per què és multicultural la dansa africana i no ho és el flamenc? Sembla com si, de sobta, s'hagués descobert aquesta diversitat de cultures que configuren la societat barcelonina gràcies a la presència cada cop més nombrosa de la immigració d'altres continents, quan realment una gran part de la població que ha configurat la fesomia de la ciutat i del seu entorn prové de terres amb una cultura, formes de vida i llengua diferents.

3) Tant la permanència d'elements culturals de l'origen com l'adquisició d'altres de nous són possibilitats que els contextes poden brindar.

Per exemple, en alguns barris i municipis, la celebració de festes pròpies del lloc d'origen a entitats culturals andaluses, gallegues, o extreme-nyes forma part del propi tarannà. Si bé en no pocs casos hi ha interesos clientelistes amagats darrera de cada entitat, també és cert que, en uns barris amb certes mancances infraestructurals, aquests centres compleixen un paper social important. Com a espais de lleure per a grans i, ara també, per als joves de les segones generacions. Ja veurem si aquesta presència prou important és l'inici d'un reviu de les cultures d'origen. La multitudinària "Feria de Abril" que se celebra cada any a algun indret de l'Àrea Metropolitana podria ésser un bon exemple.

4) És necessari treballar sobre la línia de les influències interculturals. Tot Catalunya, i més encara l'àrea de Barcelona, és un cas molt ric en exemples sobre adaptació i canvi en les formes culturals. Expressions culturals culinàries com ara el "tapeo", o el menjar de nadal, s'han vist transformades. La "Feria de Abril" catalana, ¿què té a veure amb les fires andaluses? I les processons de Setmana Santa? I què succeeix amb les expressions musicals? Sens dubte, el terreny d'unes noves relacions socials fa que les formes culturals siguin vives i ancorades en el present.

A més a més, quina influència té el fet que les migracions entre Catalunya i altres terres de la Península siguin un fenomen circular (la contínua arribada a Catalunya de gent amb 60 o més anys, el fenomen del retorn, el flux continu de gent jove que va i ve,...), el qual no té un principi i un final sinó que funciona com un continu flux de persones en una i altra direcció?

5) Per què no comencem a desterrar la vella idea segons la qual dues cultures, només pel fet de conuiu en un mateix terreny, es converteixen en una sola? La permanència cultural, l'encreuament de cultures de classe i cultures de tipus ètnic, la tendència de les societats actuals cap a la prioritització de les identitats culturals en front de les més racionals (Touraine 1995), els fenòmens de transmigració i transnacionalisme que accentuen el caràcter global del món actual i la possibilitat que els referents culturals es donin a més d'un lloc (processos "d'entremig") d'una forma contínua i dinàmica són també opcions factibles.

6) Es comencen a percebre fenòmens curiosos pel que fa a la interrelació entre immigració interna i estrangera. A part de la convivència física que en alguns casos es dona, existeix tot un moviment associatiu en torn a diferents formes de solidaritat amb el tercer món, d'on procedeix la immigració estrangera, justament als barris que van néixer com a producte d'una altra migració, la interior.

7) Ja per finalitzar, a nivell d'identitat social, el barcelonisme ha arribat moltes vegades més enllà que el catalanisme. Barcelona s'ha convertit en referència identitària no només per als qui viuen dins de les seves fronteres municipals, sinó també per a persones que resideixen a d'altres municipis de Catalunya. D'aquí que seria bo replantejar on comencen i on acaben els límits de la Barcelona real. I seria bo també conèixer quantes "Barcelones" existeixen i què signifiquen per als mateixos actors socials.

JOAN COSTA i ADELA ROS

.....

Qualsevol ressenya de les publicacions, estudis o investigacions dels nostres socis serà ben rebuda i publicada.

També podeu enviar-nos informació i comentaris de Jornades, Congressos i Seminaris.

Si desitgeu publicar un article, poseu-vos en contacte amb la Junta.

.....

ASSOCIACIÓ CATALANA DE SOCIOLOGIA
Membre de la Federació Espanyola de Sociologia
i de l'Associació Internacional de Sociologia
Institut d'Estudis Catalans
Carme, 47 08001 Barcelona

Fitxa d'inscripció

Nom Cognoms

DNI Adreça

Localitat C.P. Telf.

Quota Anual 5.000 PTA. Estudiants 2.500 PTA (el 1r. any).

Dades per a la domiciliació

Banc o Caixa Codi

Agència Codi

Núm. de compte

Data Signatura

Podeu fer l'ingrés al compte núm. 2100-0963-62-0200027465 de la Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona que té l'Associació Catalana de Sociologia.
